ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30ής Μαρτίου 2004

σχετικά με το καθεστώς ενισχύσεων υπέρ συγκεκριμένων επιχειρήσεων της εξορυκτικής βιομηχανίας άνθρακα στην αυτόνομη κοινότητα Castilla y León εφαρμόστηκε από την Ισπανία για τα έτη 2001 και 2002

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2004) 927]

(Το κείμενο στην ισπανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2005/140/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους κατά την έννοια των προαναφερόμενων διατάξεων [1] και λαμβάνοντας υπόψη τις εν λόγω παρατηρήσεις,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. **Διαδικασία**

(1) Με επιστολή της 19ης Ιουνίου 2000, που έχει πρωτοκολληθεί στην Επιτροπή με αριθμό Ν/776/2000, η Ισπανία κοινοποιούσε στην Επιτροπή ένα σχέδιο μέτρων με κίνητρα υπέρ της εξορυκτικής βιομηχανίας άνθρακα στην αυτόνομη κοινότητα Castilla y León. Το σχέδιο μέτρων υπέρ της εξορυκτικής βιομηχανίας περιελάμβανε συγκεκριμένα καθεστώτα ενισχύσεων υπέρ της βιομηχανίας του άνθρακα, προβλεπόμενα στην απόφαση αριθ. 3632/93/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 28ης Δεκεμβρίου 1993, σχετικά με το κοινοτικό καθεστώς παρεμβάσεων των κρατών μελών υπέρ της βιομηχανίας άνθρακα [2].

(2) Στην από 19 Ιουνίου 2000 επιστολή κοινοποίησης, η Ισπανία πληροφορούσε την Επιτροπή ότι η εν λόγω ενίσχυση την οποία σκόπευε να χορηγήσει στην αυτόνομη κοινότητα Castilla y León θα συνδυαζόταν με τις ενισχύσεις που δίνει το ισπανικό κράτος.

(3) Με επιστολή της 25ης Σεπτεμβρίου 2000, η Ισπανία πληροφορούσε την Επιτροπή ότι, καθώς είχαν παρέλθει τρεις μήνες χωρίς η Επιτροπή να έχει λάβει θέση επί του θέματος, οι αρμόδιες αρχές σκόπευαν να προχωρήσουν σε εφαρμογή των μέτρων εάν, μετά παρέλευση 15 εργάσιμων ημερών από της ειδοποιήσεως, δεν είχε εκδοθεί απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 9 παράγραφος 4 της απόφασης αριθ. 3632/93/ΕΚΑΧ.

(4) Με επιστολή της 17ης Ιουλίου 2002, η Επιτροπή ζητούσε από την Ισπανία πληροφορίες σχετικά με τις ενισχύσεις που είχαν δοθεί από την αυτόνομη κυβέρνηση της Castilla y León υπέρ της βιομηχανίας του άνθρακα κατά τα έτη 2000, 2001 και 2002· οι ζητούμενες πληροφορίες αφορούσαν τις δικαιούχους επιχειρήσεις, το ύψος των ενισχύσεων και τον προορισμό τους, καθώς και την ταξινόμησή τους στο πλαίσιο των κατηγοριών που προβλέπονται στην απόφαση αριθ. 3632/93/ΕΚΑΧ. Στις πληροφορίες που θα έδινε, η Ισπανία όφειλε επίσης να διευκρινίζει τη συσχέτιση των εν λόγω ενισχύσεων με τους γενικούς στόχους και κριτήρια του άρθρου 2 και με τα σχέδια που έχει κοινοποιήσει στην Επιτροπή η Ισπανία σύμφωνα με το άρθρο 8 της απόφασης αριθ. 3632/93/ΕΚΑΧ.

[1] ΕΕ C 105 της 1.5.2003, σ. 2.
[2] ΕΕ C 329 της 30.12.1993, σ. 12.

(5) Με επιστολή της 5ης Σεπτεμβρίου 2002, η Ισπανία κοινοποίησε στην Επιτροπή τις ενισχύσεις που δόθηκαν στις επιχειρήσεις άνθρακα της αυτόνομης κοινότητας Castilla y León κατά τα έτη 2000, 2001 και 2002. Η κοινοποίηση αυτή υποβλήθηκε από την Ισπανία σύμφωνα με τους διαδικαστικούς κανόνες του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 1999, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 33 της συνθήκης ΕΚ [1]. Στην επιστολή κοινοποίησης η Ισπανία παρέπεμπε στην απόφαση αριθ. 3632/93/ΕΚΑΧ, μολονότι στις 23 Ιουλίου 2002 δεν ίσχυαν πλέον ούτε η απόφαση, ούτε η συνθήκη ΕΚΑΧ.

(6) Με επιστολή της 19ης Φεβρουαρίου 2003, η Επιτροπή ενημέρωνε την Ισπανία για την απόφασή της να θέσει σε κίνηση τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ εναντίον των μέτρων ενίσχυσης υπέρ της έρευνας και ανάπτυξης, της προστασίας του περιβάλλοντος, της κατάρτισης και της ασφάλειας. Με την απόφαση εκινείτο επίσης η διαδικασία εναντίων των μέτρων ενίσχυσης για την κάλυψη έκτακτων δαπανών, μέτρων όμως τα οποία δεν καλύπτονται από την παρούσα απόφαση.

(7) Η απόφαση της Επιτροπής για κίνηση της διαδικασίας δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* [2]. Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την υπόψη ενίσχυση/μέτρο.

(8) Παρατηρήσεις δεν υποβλήθηκαν από κανένα από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η Ισπανία έστειλε περισσότερες πληροφορίες στις 21 Μαρτίου 2003, 9 Απριλίου 2003 και 12 Δεκεμβρίου 2003.

2. **Λεπτομερειακή περιγραφή της ενίσχυσης**

2.1. *Κατηγορίες ενίσχυσης*

(9) Πρόκειται για τις ακόλουθες κατηγορίες ενίσχυσης:

α) ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη (Ε & Α), κατά την έννοια του άρθρου 6 της απόφασης αριθ. 3632/93/ΕΚΑΧ της Επιτροπής·

β) ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, κατά την έννοια του άρθρου 7 της απόφασης αριθ. 3632/93/ΕΚΑΧ της Επιτροπής·

γ) ενισχύσεις για κατάρτιση ανθρακωρύχων·

δ) ενισχύσεις για την ασφάλεια στα ανθρακωρυχεία.

2.2. *Νομική βάση*

(10) Αποτελούν νομική βάση των υπόψη ενισχύσεων οι αποφάσεις του τοπικού Υπουργείου Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού, οι οποίες διέπουν την παραχώρηση κινήτρων υπέρ της βιομηχανίας του άνθρακα, με ημερομηνίες έκδοσης 20 Οκτωβρίου 2000 (ενισχύσεις του έτους 2000), 19 Δεκεμβρίου 2000 (ενισχύσεις του έτους 2001) και 19 Δεκεμβρίου 2001 (ενισχύσεις του έτους 2002).

2.3. *Δικαιούχοι*

(11) Δικαιούχοι των εν λόγω ενισχύσεων είναι όλες οι εξορυκτικές επιχειρήσεις (επιχειρήσεις μεγάλες και μικρές και μεσαίες) και οι σύνδεσμοι επιχειρήσεων της βιομηχανίας άνθρακα της αυτόνομης κοινότητας Castilla y León οι οποίες υπόκεινται στις διατάξεις της απόφασης αριθ. 3632/93/ΕΚΑΧ, με στόχο την προώθηση και ανάπτυξη των χρήσεων του άνθρακα. Εκτιμάται ότι ο αριθμός των επιχειρήσεων και φορέων που δικαιούνται αυτές τις ενισχύσεις ανέρχεται σε 50.

(12) Η Castilla y León είναι μια αυτόνομη κοινότητα που μπορεί να υπαχθεί στις ενισχύσεις του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) και έχει επιλεγεί ως μία από τις περιφέρειες που δικαιούνται αυτή τη βοήθεια για τη χρονική περίοδο 2000-2006.

---

[1] ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης του 2003. Βλέπε σχετικά την «Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με ορισμένα θέματα που αφορούν τη διευθέτηση υποθέσεων ανταγωνισμού συνεπεία της λήξης ισχύος της συνθήκης ΕΚΑΧ» (ΕΕ C 152 της 26.6.2002, σ. 5).

[2] ΕΕ C 105 της 1.5.2003, σ. 2.

2.4. *Προϋπολογισμός*

(13) Για τη χρηματοδότηση των κοινοποιημένων ενισχύσεων είχαν προβλεφθεί τα ακόλουθα ποσά:

— 2001: 9 015 181,56 EUR (1 500 000 000 πεσέτας),

— 2002: 9 015 181,56 EUR (1 500 000 000 πεσέτας),

Σύνολο: 18 030 363,12 EUR (3 000 000 000 πεσέτας).

2.5. *Διάρκεια του καθεστώτος*

(14) Η ισχύς του καθεστώτος έληξε στις 23 Ιουλίου 2002.

2.6. *Αντικείμενο της ενίσχυσης*

(15) Η ενίσχυση προορίζεται για τα μέτρα που προβλέπονται στις αιτιολογικές σκέψεις 15 έως 18, και κατά κύριο λόγο οι ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη (E & A) που απαριθμούνται στη συνέχεια:

— παροχή κινήτρων για την υλοποίηση έργων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης σε επιχειρήσεις οι οποίες ποτέ άλλοτε δεν ανέπτυξαν τέτοιου είδους δραστηριότητες, ή περαιτέρω ενίσχυση τέτοιων δραστηριοτήτων σε επιχειρήσεις που συνήθως αναπτύσσουν τέτοιες δραστηριότητες,

— βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγιεινής της εργασίας στα ανθρακωρυχεία,

— βέλτιστη χρησιμοποίηση των ορυκτών αποθεμάτων και πόρων με βελτίωση των μεθόδων εκμετάλλευσης αυτών,

— προαγωγή της τεχνολογικής καινοτομίας με σκοπό την άμβλυνση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων,

— προώθηση τεχνολογικών βελτιώσεων με σκοπό την αύξηση της προστιθέμενης αξίας του προϊόντος, την ευκολότερη διείσδυσή τους στις νέες αγοράς και την αύξηση της παραγωγικότητας,

— ενίσχυση των τεχνολογιών εξοπλισμού και έργων που προορίζονται για εκμετάλλευση, επεξεργασία και αξιοποίηση των ορυκτών υλών.

Στο πλαίσιο του εν λόγω καθεστώτος ενισχύσεων προτεραιότητα έχουν έργα που εντάσσονται σε κάποια από τις ακόλουθες δύο προτεραιότητες:

— μείωση του κινδύνου μεγάλων καταστροφών, εκρήξεων, πυρκαγιών κ.λπ. και εξάλειψη των αιτίων που προξενούν σοβαρά ατυχήματα και με μεγάλη συχνότητα,

— μελέτες τεχνικής βιωσιμότητας οι οποίες προηγούνται ερευνητικών δραστηριοτήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας.

(16) Οι ακόλουθες ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος:

— μείωση της υποβάθμισης του περιβάλλοντος εξαιτίας εξορυκτικών και μεταλλευτικών δραστηριοτήτων,

— αποκατάσταση του περιβάλλοντος σε ζώνες που έχουν θιγεί από παλαιότερες εξορυκτικές δραστηριότητες,

— ανάκτηση ορυκτών και μεταλλικών υλών από απόβλητα ανθρακωρυχείων.

Στο πλαίσιο του εν λόγω καθεστώτος ενισχύσεων προτεραιότητα έχουν έργα που εντάσσονται σε κάποια από τις ακόλουθες προτεραιότητες:

— προσαρμογή της ποιότητας των ρύπων που παράγονται ως αποτέλεσμα των εξορυκτικών δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης και εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα ή εισέρχονται στους υδάτινους πόρους, προς τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις περί προστασίας του περιβάλλοντος, εφόσον οι εγκαταστάσεις της επιχείρησης λειτουργούσαν τουλάχιστον δύο χρόνια προτού τεθούν σε ισχύ οι εν λόγω υποχρεωτικές κανονιστικές διατάξεις,

— βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος σε επίπεδα σημαντικά υψηλότερα από τα προβλεπόμενα στις υποχρεωτικές κανονιστικές διατάξεις για επιχειρήσεις της εξορυκτικής βιομηχανίας,

— εκπόνηση διορθωτικών μέτρων για τη βελτίωση του ήδη βεβαρημένου περιβάλλοντος,

— εκπόνηση μελετών και τεχνολογικών έργων που θα συμβάλουν σε μείωση της επιβάρυνσης που προξενούν στο περιβάλλον οι εξορυκτικές και μεταλλευτικές δραστηριότητες.

(17) Οι ενισχύσεις για την κατάρτιση ανθρακωρύχων συνίστανται σε έργα κατάρτισης στο πλαίσιο των οποίων αναπτύσσονται δραστηριότητες που έχουν ως κύριο στόχο μια ικανοποιητική τεχνική εκπαίδευση των εργαζομένων του κλάδου, με απώτερο στόχο την ελαχιστοποίηση των ατυχημάτων στα ανθρακωρυχεία.

(18) Οι ενισχύσεις για την ασφάλεια στα ανθρακωρυχεία συνίστανται σε επενδυτικά έργα που αποσκοπούν σε βελτίωση της ασφάλειας των εξορυκτικών εγκαταστάσεων πάνω από την ελάχιστη στάθμη η οποία απαιτείται βάσει των ισχυουσών κανονιστικών ρυθμίσεων.

2.7. *Μορφή της ενίσχυσης*

(19) Η ενίσχυση είχε τη μορφή επιχορήγησης μη επιστρεφόμενης.

2.8. *Επιλέξιμες δαπάνες*

(20) Συνιστούν επιλέξιμες δαπάνες οι ενισχύσεις που περιγράφονται στις αιτιολογικές σκέψεις 20 έως 23, και κατά κύριο λόγο οι ακόλουθες ενισχύσεις οι προοριζόμενες για έρευνα και ανάπτυξη (E & A):

α) δαπάνες για προσωπικό (ερευνητές, τεχνικούς και λοιπό βοηθητικό προσωπικό με αποκλειστική απασχόληση στην έρευνα). Η χρηματοδότηση των δαπανών αυτών συναρτάται με τον βαθμό αποκλειστικής απασχόλησης σε επιχορηγούμενη έρευνα και ανάπτυξη·

β) δαπάνες για εξοπλισμό και λοιπό υλικό, γήπεδα και κτιριακές εγκαταστάσεις, χρησιμοποιούμενα σε αποκλειστική και μόνιμη βάση (πλην περιπτώσεων εκχώρησης για εμπορικούς λόγους) για ερευνητικές δραστηριότητες. Επιλέξιμες είναι επίσης δαπάνες για αγορά πάγιων περιουσιακών στοιχείων στην Castilla y León, καινουργών ή που θα χρησιμοποιηθούν για πρώτη φορά. Όλα αυτά τα περιουσιακά στοιχεία και ο εξοπλισμός, καθώς και βοηθητικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός που χρειάζονται για τη σωστή λειτουργία των πρώτων, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σε αποκλειστική και μόνιμη βάση (πλην περιπτώσεων εκχώρησης για εμπορικούς λόγους) για τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης·

γ) δαπάνες παροχής συμβουλευτικών και λοιπών παρεμφερών υπηρεσιών αποκλειστικά για τις ανάγκες της ερευνητικής δραστηριότητας (συμπεριλαμβάνονται έρευνα, τεχνικές γνώσεις, διπλώματα ευρεσιτεχνίας κ.λπ.), για τις οποίες γίνεται προσφυγή σε εξωτερικές πηγές. Όλες αυτές οι δαπάνες είναι επιλέξιμες εφόσον αιτιολογείται η άμεση και αναγκαία συσχέτισή τους με τη δραστηριότητα της έρευνας και ανάπτυξης·

δ) άλλες γενικές δαπάνες που προκύπτουν άμεσα από την ερευνητική δραστηριότητα. Όλες αυτές οι δαπάνες είναι επιλέξιμες εφόσον αιτιολογείται η άμεση και αναγκαία συσχέτισή τους με τη δραστηριότητα της έρευνας και ανάπτυξης·

ε) άλλες δαπάνες εκμετάλλευσης (π.χ. κόστος εξοπλιστικού υλικού, εφοδίων και τα παρόμοια) που προκύπτουν άμεσα από την ερευνητική δραστηριότητα. Όλες αυτές οι δαπάνες είναι επιλέξιμες εφόσον αιτιολογείται η άμεση και αναγκαία συσχέτισή τους με τη δραστηριότητα της έρευνας και ανάπτυξης.

(21) Επιλέξιμες ενισχύσεις για προστασία του περιβάλλοντος είναι οι επιπλέον δαπάνες για επενδύσεις σε γήπεδα, κτίρια, εγκαταστάσεις και εξοπλιστικά αγαθά απαραίτητα για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων.

(22) Επιλέξιμες ενισχύσεις για κατάρτιση ανθρακωρύχων είναι οι δαπάνες για διδακτικό προσωπικό, για μετακινήσεις των δικαιούχων της κατάρτισης, καταναλωτικές δαπάνες και δαπάνες απόσβεσης εξοπλιστικών αγαθών, αναλόγως κατά πόσον χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το εν λόγω έργο κατάρτισης· άλλες δαπάνες προσωπικού μέχρι να συμπληρωθεί το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών για τις οποίες έγινε λόγος προηγουμένως.

(23) Ενισχύσεις για την ασφάλεια στα ανθρακωρυχεία προοριζόμενες για:

α) αγορά εξοπλισμού για βελτίωση της ασφάλειας στις εξορυκτικές εγκαταστάσεις·

β) δαπάνες για βελτίωση της ασφάλειας εγκαταστάσεων και εργαζομένων·

γ) μελέτες σχετικές με τη βελτίωση της ασφάλειας σε εξορυκτικές εγκαταστάσεις.

2.9. *Ένταση της ενίσχυσης*

(24) Η ένταση της ενίσχυσης εξετάζεται στις αιτιολογικές σκέψεις 24 έως 27, και σε ό,τι κυρίως αφορά τις ενισχύσεις για Ε & Α πρόκειται για το ακαθάριστο ύψος των ενισχύσεων για Ε & Α ως εξής:

— για βιομηχανική έρευνα, μέχρι 60 % των επενδύσεων και δαπανών που έχουν κριθεί επιλέξιμες. Εάν ο αιτών είναι μικρή και μεσαία επιχείρηση, το ύψος της ενίσχυσης μπορεί να φτάσει μέχρι 70 % των επιλέξιμων δαπανών του έργου,

— για μελέτες τεχνικής βιωσιμότητας που προηγούνται των ερευνητικών δραστηριοτήτων στον τομέα της εξόρυξης, το ανώτατο αποδεκτό ποσοστό θα είναι 75 % των επιλέξιμων δαπανών του έργου.

(25) Αναφορικά με τις ενισχύσεις για προστασία του περιβάλλοντος, η μέγιστη ένταση των ενισχύσεων μπορεί να φτάσει, με όρους ισοδύναμης καθαρής επιχορήγησης, τα μέγιστα ποσοστά επί της πραγματοποιηθείσας επένδυσης τα οποία προκύπτουν από τον χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το χρονικό διάστημα 2000-2006, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παράρτημα ΙΙ της απόφασης. Για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, το ύψος των επιχορηγήσεων θα μπορεί να αυξάνεται κατά τα ακόλουθα ποσοστά:

— για επενδυτική βοήθεια που θα συμβάλει σε προσαρμογή των επιχειρήσεων στα νέα υποχρεωτικά πρότυπα που διέπουν το περιβάλλον, 15 % μεικτό των επιλέξιμων δαπανών,

— για επενδυτική βοήθεια που θα επιτρέπει την επίτευξη μιας στάθμης περιβαλλοντικής προστασίας υψηλότερης από την απαιτούμενη μέσω των υποχρεωτικών προτύπων, 20 % μεικτό των επιλέξιμων δαπανών,

— για επενδυτική βοήθεια που θα βελτιώνει τη στάθμη περιβαλλοντικής προστασίας σε επιχειρήσεις κλάδων για τους οποίους δεν προβλέπονται υποχρεωτικά πρότυπα, 20 % μεικτό των επιλέξιμων δαπανών.

(26) Η μεικτή μέγιστη ένταση ενισχύσεων για κατάρτιση ανθρακωρύχων ανέρχεται σε 80 % των επιλέξιμων δαπανών.

(27) Η μεικτή μέγιστη ένταση ενισχύσεων για έργα ασφάλειας στα ανθρακωρυχεία μπορεί να ανέλθει σε 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

2.10. *Συσσώρευση της ενίσχυσης*

(28) Όλες οι ενισχύσεις οι προβλεπόμενες στο υπόψη καθεστώς θα αθροίζονται με οποιεσδήποτε άλλες δημόσιες ενισχύσεις για διαφορετικούς σκοπούς, υπό τον όρο ότι τηρούνται τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στο προτεινόμενο καθεστώς ενισχύσεων. Σε κάθε περίπτωση, το ύψος των ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο του καθεστώτος δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει, μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με άλλα κίνητρα, επιχορηγήσεις ή ενισχύσεις εκ μέρους άλλων δημόσιων διοικητικών αρχών ή φορέων δημόσιων ή ιδιωτικών, εθνικών ή υπερεθνικών, το κόστος της επένδυσης, δαπάνης ή δραστηριότητας που θα αναλάβει ο δικαιούχος.

(29) Η αθροιστική συσσώρευση των ενισχύσεων εξετάζεται στις αιτιολογικές σκέψεις 29 έως 32· αναφορικά με τις ενισχύσεις για Ε & Α, πρόκειται για επιχορηγήσεις έργων Ε & Α οι οποίες θα αθροίζονται με οποιεσδήποτε άλλες δημόσιες ενισχύσεις που έχουν τον ίδιο σκοπό. Σε περίπτωση άθροισης ενισχύσεων, η ολική δημόσια χρηματοδότηση δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό 75 % των επιλέξιμων δαπανών.

(30) Αναφορικά με τις ενισχύσεις για προστασία του περιβάλλοντος, πρόκειται για επιχορηγήσεις έργων προστασίας του περιβάλλοντος, οι οποίες θα αθροίζονται με οποιεσδήποτε άλλες δημόσιες ενισχύσεις που έχουν τον ίδιο σκοπό, υπό τον όρο ότι το σύνολο δεν υπερβαίνει τις οριακές τιμές που καθορίζονται στην παράγραφο 6.1 στοιχείο β) της κανονιστικής βάσης της απόφασης.

Η μέγιστη ένταση των ενισχύσεων μπορεί να φτάσει, με όρους ισοδύναμης καθαρής επιχορήγησης, τα μέγιστα ποσοστά επί της πραγματοποιηθείσας επένδυσης τα οποία προκύπτουν από τον χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το χρονικό διάστημα 2000-2006, ως εξής:

— 35 % για Burgos και Valladolid,

— 37 % για Palencia και Segovia,

— 40 % για τις υπόλοιπες επαρχίες.

— Τα ποσοστά αυτά μπορούν να αυξάνονται έως και κατά 15 % μεικτό προκειμένου για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Το ύψος της ενίσχυσης για την οποία γίνεται λόγος στα προηγούμενα μπορεί να αυξάνεται για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά τα ποσοστά που ακολουθούν:

— για επενδυτική βοήθεια που θα συμβάλει σε προσαρμογή των επιχειρήσεων στα νέα υποχρεωτικά πρότυπα που διέπουν το περιβάλλον, 15 % μεικτό των επιλέξιμων δαπανών,

— για επενδυτική βοήθεια που θα επιτρέπει την επίτευξη μιας στάθμης περιβαλλοντικής προστασίας υψηλότερης από την απαιτούμενη μέσω των υποχρεωτικών προτύπων, 20 % μεικτό των επιλέξιμων δαπανών,

— για επενδυτική βοήθεια που θα βελτιώνει τη στάθμη περιβαλλοντικής προστασίας σε επιχειρήσεις κλάδων για τους οποίους δεν προβλέπονται υποχρεωτικά πρότυπα, 20 % μεικτό των επιλέξιμων δαπανών.

(31) Αναφορικά με τις ενισχύσεις για κατάρτιση ανθρακωρύχων, πρόκειται για επιχορηγήσεις έργων κατάρτισης, οι οποίες μπορούν να συνδυάζονται με οποιεσδήποτε άλλες δημόσιες ενισχύσεις που έχουν τον ίδιο σκοπό, υπό τον όρο ότι το σύνολο δεν υπερβαίνει τις οριακές τιμές που καθορίζονται στην παράγραφο 6.1 στοιχείο β) της κανονιστικής βάσης της υπουργικής απόφασης της Ισπανίας, δηλαδή το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

(32) Ενισχύσεις για την ασφάλεια στα ανθρακωρυχεία

Αναφορικά με τις ενισχύσεις για ασφάλεια στα ανθρακωρυχεία, πρόκειται για ενισχύσεις που μπορούν να συνδυάζονται με οποιεσδήποτε άλλες δημόσιες ενισχύσεις για τον ίδιο σκοπό, υπό τον όρο ότι το σύνολο δεν υπερβαίνει τις οριακές τιμές που καθορίζονται στην παράγραφο 6.1 στοιχείο β) της κανονιστικής βάσης της υπουργικής απόφασης της Ισπανίας, δηλαδή το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

3. **Παρατηρήσεις της ισπανικής πλευράς**

(33) Η Ισπανία παρουσίασε στην Επιτροπή περισσότερες πληροφορίες και επιχειρήματα σχετικά με το καθεστώς ενισχύσεων, τα οποία συνοψίζονται στα ακόλουθα.

(34) Το καθεστώς ενισχύσεων για τα έτη 2001 και 2002 κοινοποιήθηκε κατά τα προβλεπόμενα και ήταν πλήρες. Στη διάθεση της Επιτροπής τέθηκαν όλες οι αναγκαίες πληροφορίες, εξού και, κατά τη γνώμη της Ισπανίας, δεν χρειαζόταν να τεθεί σε κίνηση η διαδικασία. Η χορηγηθείσα ενίσχυση έπρεπε να είχε θεωρηθεί ως υπάρχουσα ενίσχυση. Συνεπώς, η Ισπανία ζητάει το κλείσιμο της διαδικασίας και μια απόφαση θετική. Η Ισπανία πιστεύει ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή περίμενε πολύ χρόνο –έως τις 17 Ιουλίου 2002– για να διατυπώσει παρατηρήσεις πάνω στην κοινοποίηση αντιβαίνει προς την αρχή της χρηστής διοίκησης και την αρχή της νομικής ασφάλειας.

(35) Η αυτόνομη κοινότητα Castilla y León ουδέποτε είχε την πρόθεση να εφαρμόσει ένα καθεστώς ασυμβίβαστο προς την κοινή αγορά. Η αυτόνομη κοινότητα ενήργησε καλή τη πίστει και με διαφάνεια κινήσεων. Δεδομένου ότι δεν υπήρξαν αντιδράσεις της Επιτροπής σε σχέση με την κοινοποίηση, λογικό ήταν η αυτόνομη κοινότητα Castilla y León να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το καθεστώς συμμορφωνόταν με την κοινή αγορά και ότι μπορούσε να εφαρμοστεί.

(36) Η Ισπανία θεωρεί ότι τα μέτρα δεν προσφέρουν κανένα πλεονέκτημα στις επιχειρήσεις της εξορυκτικής βιομηχανίας άνθρακα, αφού προορίζονται για κάλυψη των έκτακτων δαπανών της πορείας αναδιάρθρωσης. Οι ενισχύσεις για E & A, προστασία του περιβάλλοντος, κατάρτιση ανθρακωρύχων και ασφάλεια στα ανθρακωρυχεία συμμορφώνονται προς τα αντίστοιχα καθεστώτα κρατικών ενισχύσεων. Σε σχέση με την ενίσχυση για E & A, η Ισπανία επιβεβαίωσε ότι ο ορισμός της βιομηχανικής έρευνας ευθυγραμμίζεται προς τον ορισμό του παραρτήματος I του κοινοτικού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων υπέρ της E & A.

(37) Αναφορικά με τις ενισχύσεις για προστασία του περιβάλλοντος, η Ισπανία έθεσε στη διάθεση της Επιτροπής περισσότερες πληροφορίες για τις διάφορες κατηγορίες ενισχύσεων, τα εθνικά και κοινοτικά πρότυπα που έπρεπε να τηρούνται, τα ανθρακωρυχεία που θα ελάμβαναν τέτοια ενίσχυση και την εξειδίκευση των δαπανών αποκατάστασης μολυσμένων βιομηχανικών εγκαταστάσεων. Η Ισπανία περιέγραψε λεπτομερώς τα μέτρα που ήταν αντικείμενο της ενίσχυσης. Η Ισπανία επιβεβαίωσε το γεγονός ότι η ενίσχυση ύψους 15 % των επιλέξιμων δαπανών για τις ανάγκες ανταπόκρισης προς τα νέα πρότυπα περιοριζόταν αυστηρά σε περιβαλλοντικούς στόχους. Για τον καθαρό υπολογισμό της ενίσχυσης ελήφθησαν υπόψη τα οφέλη που προέκυψαν ως αποτέλεσμα της επένδυσης. Για τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών, συνεκτιμήθηκε η μέγιστη δυνητική αξία των ζωνών που αποκαταστάθηκαν.

(38) Ως προς τη βοήθεια για κατάρτιση ανθρακωρύχων, η Ισπανία θεωρούσε ότι το ύψος των επιχορηγήσεων ήταν πολύ μειωμένο και ότι συνεπώς δεν ετίθετο ζήτημα στρέβλωσης του ανταγωνισμού. Αναφορικά με τις ενισχύσεις για ασφάλεια στα ανθρακωρυχεία, η Ισπανία υπογραμμίζει ότι η τελευταία δεν είναι πάντοτε επαρκής και ότι συνεπώς υπάρχει ανάγκη επιχορηγήσεων προς τον σκοπό αυτόν. Οι σχετικές δαπάνες είναι έκτακτες και πρέπει να καλυφθούν.

(39) Η Ισπανία προχώρησε σε διόρθωση κάποιων ποσών που είχαν χορηγηθεί σε διάφορες επιχειρήσεις εξόρυξης άνθρακα. Σε στοιχεία τα οποία είχαν παρουσιαστεί παλαιότερα είχαν παρεισφρήσει σφάλματα.

4. **Αξιολόγηση του καθεστώτος ενισχύσεων**

(40) Η Επιτροπή περιορίζει την αξιολόγησή της σε μέτρα σχετικά με την E & A, την προστασία του περιβάλλοντος, την κατάρτιση και την ασφάλεια. Τα μέτρα ενίσχυσης για την κάλυψη έκτακτων δαπανών, τα οποία υπήρξαν αντικείμενο και της από 19 Φεβρουαρίου 2003 απόφασης για να τεθεί σε κίνηση η σημερινή διαδικασία έρευνας, θα αποτελέσουν αντικείμενο άλλης απόφασης. Μολονότι στην απόφαση θα αξιολογείται το καθεστώς των ενισχύσεων, η Επιτροπή θα αναφερθεί και σε μεμονωμένες περιπτώσεις δεδομένου ότι η ενίσχυση καταβλήθηκε από την Ισπανία.

4.1. *Εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1407/2002 του Συμβουλίου*

(41) Δεδομένου ότι τόσο η συνθήκη ΕΚΑΧ όσο και η απόφαση αριθ. 3632/93/ΕΚΑΧ έπαψαν να ισχύουν στις 23 Ιουλίου 2003, η συμβατότητα των κοινοποιηθέντων μέτρων πρέπει να εκτιμηθεί με βάση τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1407/2002 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2002, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της βιομηχανίας του άνθρακα [1]. Η παράγραφος 2 του άρθρου 14 του εν λόγω κανονισμού δεν έχει εφαρμογή.

[1] ΕΕ L 205 της 2.8.2002, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από την πράξη προσχώρησης του 2003. Βλέπε επίσης σημείο 47 στην «Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με ορισμένα θέματα που αφορούν τη διευθέτηση υποθέσεων ανταγωνισμού συνεπεία της λήξης ισχύος της συνθήκης ΕΚΑΧ».

(42) Σε κάθε περίπτωση, η αλλαγή νομοθετικού πλαισίου (από τη συνθήκη ΕΚΑΧ στη συνθήκη ΕΚ) δεν δημιουργεί δυσχέρειες σε ό,τι αφορά την εξέταση της ενίσχυσης που χορηγήθηκε από την αυτόνομη κοινότητα Castilla y León. Οι συναφείς διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1407/2002 και της απόφασης αριθ. 3632/1993/ΕΚΑΧ είναι σχεδόν ταυτόσημες, και μια εξέταση βάσει του νομοθετικού πλαισίου της συνθήκης ΕΚΑΧ δεν θα είχε οδηγήσει σε διαφορετικό αποτέλεσμα.

4.2. *Εφαρμογή του άρθρου 87 παράγραφος 1*

(43) Για να κριθεί κατά πόσον τα μέτρα του καθεστώτος συνιστούν ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης, πρέπει να εξεταστεί κατά πόσον αυτά ευνοούν ορισμένες επιχειρήσεις, κατά πόσον οι ενισχύσεις χορηγούνται από τα κράτη μέλη με κρατικούς πόρους, κατά πόσον τα μέτρα νοθεύουν ή απειλούν με νόθευση τον ανταγωνισμό και κατά πόσον μπορούν να επηρεάσουν τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

(44) Το πρώτο κριτήριο στην παράγραφο 1 του άρθρου 87 αναφέρεται στο ενδεχόμενο ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων δικαιούχων ως αποτέλεσμα των μέτρων. Χρειάζεται κατ'αρχάς να εξεταστεί κατά πόσον προκύπτει για τους δικαιούχους οικονομικό όφελος, και εν συνεχεία κατά πόσον το όφελος αυτό ευνοεί συγκεκριμένο τύπο επιχείρησης. Η ενίσχυση παρέχει προφανή οικονομικά οφέλη στους δικαιούχους, αφού συνιστά άμεση επιχορήγηση για την κάλυψη τρεχουσών δαπανών τις οποίες οι επιχειρήσεις θα έπρεπε να καλύψουν μόνες τους. Επιπλέον, τα εν λόγω μέτρα προορίζονται αποκλειστικά για επιχειρήσεις εξόρυξης άνθρακα της αυτόνομης κοινότητας Castilla y León.

(45) Κατά συνέπεια, ευνοούν ορισμένες επιχειρήσεις περισσότερο από ανταγωνίστριές τους, λειτουργούν δηλαδή επιλεκτικά. Το δεύτερο κριτήριο του άρθρου 87 μιλάει για ενισχύσεις που χορηγήθηκαν με κρατικούς πόρους. Στη συγκεκριμένη αυτή περίπτωση, η χρησιμοποίηση κρατικών πόρων αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η χρηματοδότηση του μέτρου βαρύνει στην πραγματικότητα τον δημόσιο προϋπολογισμό μιας αυτόνομης κοινότητας.

(46) Σύμφωνα με τα δύο άλλα κριτήρια της παραγράφου 1 του άρθρου 87, η ενίσχυση δεν πρέπει να νοθεύει ούτε να απειλεί με νόθευση τον ανταγωνισμό, αλλά και ούτε να επηρεάζει, πραγματικά ή δυνητικά, τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Στην περίπτωση που μας απασχολεί, τα μέτρα βεβαίως και νοθεύουν τον ανταγωνισμό, αφού ενισχύουν την οικονομική θέση και το πεδίο δραστηριοποίησης των δικαιούχων επιχειρήσεων σε σχέση με ανταγωνίστριές τους που δεν αποκομίζουν τα ίδια οφέλη. Παρά το γεγονός ότι το ενδοκοινοτικό εμπόριο είναι πολύ περιορισμένο και οι θιγόμενες επιχειρήσεις δεν εξάγουν, η εθνική παραγωγή ωφελείται από το γεγονός ότι επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλα κράτη μέλη έχουν λιγότερες πιθανότητες να εξάγουν τα προϊόντα τους στην ισπανική αγορά. Επιπλέον, τα μέτρα αυτά νοθεύουν τον ανταγωνισμό και επηρεάζουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών στον βαθμό κατά τον οποίο είναι συμπληρωματικά άλλων μέτρων που έχουν εγκριθεί από την ισπανική κυβέρνηση.

(47) Για τους λόγους αυτούς, η παράγραφος 1 του άρθρου 87 της συνθήκης έχει εφαρμογή στην περίπτωση των μέτρων που μας απασχολούν· τέτοια μέτρα τότε μόνο θα θεωρείται ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά όταν συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις των εξαιρέσεων που προβλέπει η συνθήκη.

(48) Οι εξαιρέσεις που προβλέπει η συνθήκη αποτελούν αντικείμενο κοινοτικών πλαισίων γι' αυτές τις τρεις κατηγορίες ενισχύσεων, που απαριθμούνται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1407/2002:

— κοινοτικό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις Ε & Α [ανακοίνωση 96/C 45/06 της 17ης Φεβρουαρίου 1996 ([1]), όπως τροποποιήθηκε από την ανακοίνωση 98/C 48/02 της 15ης Φεβρουαρίου 1998 ([2]) και με την ανακοίνωση 2002/C 111/03 της 8ης Μαΐου 2002 ([3])],

— κοινοτικό πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος [ανακοίνωση 2001/C 37/03 της 3ης Φεβρουαρίου 2001 ([4])],

— κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 68/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση ([5]).

([1]) ΕΕ C 45 της 17.2.1996, σ. 5.
([2]) ΕΕ C 48 της 13.2.1998, σ. 2.
([3]) ΕΕ C 111 της 8.5.2002, σ. 3.
([4]) ΕΕ L 37 της 3.2.2001, σ. 3.
([5]) ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 20· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 363/2004 (ΕΕ L 63 της 28.2.2004, σ. 20).

4.3. *Κοινοποίηση των ενισχύσεων*

(49) Αναφορικά με την κοινοποίηση των ενισχύσεων τις οποίες προτίθενται να χορηγήσουν στη βιομηχανία του άνθρακα τα κράτη μέλη, και σύμφωνα με το άρθρο 8 της απόφασης αριθ. 3632/93/ΕΚΑΧ, η Ισπανία κοινοποίησε στις 31 Μαρτίου 1998 το σχέδιο εκσυγχρονισμού, εξορθολογισμού, αναδιάρθρωσης και συρρίκνωσης της δραστηριότητας (1998-2002) που προέκυψε από το σχέδιο 1998-2005 για τη βιομηχανία εξόρυξης άνθρακα και την εναλλακτική ανάπτυξη περιοχών με ανθρακωρυχεία, για το οποίο η Επιτροπή διατύπωσε θετική γνώμη στην απόφαση 98/637/ΕΚΑΧ της 3ης Ιουνίου 1998 [1]. Στο σχέδιο αυτό, η ισπανική κυβέρνηση μελετάει το ενδεχόμενο χρηματοδοτικών παρεμβάσεων για την κάλυψη των ενισχύσεων που προβλέπουν τα άρθρα 3, 4, και 5 της απόφασης αριθ. 3632/93/ΕΚΑΧ στο πλαίσιο των προαναφερόμενων σχεδίων.

(50) Σύμφωνα με την παράγραφο 10 του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1407/2002, η οποία συμπίπτει με την παράγραφο 1 του άρθρου 9 της απόφασης αριθ. 3632/93/ΕΚΑΧ, τα κράτη μέλη κοινοποιούν όλες τις χρηματοδοτικές ενισχύσεις που προτίθενται να χορηγήσουν υπέρ της βιομηχανίας του άνθρακα κατά το επόμενο έτος. Με επιστολή της 19ης Ιουνίου 2000, η Ισπανία κοινοποίησε στην Επιτροπή μέτρα ενίσχυσης. Η Επιτροπή δεν διατύπωσε παρατηρήσεις πάνω στην κοινοποίηση εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 9 παράγραφος 4 της απόφασης αριθ. 3632/93/ΕΚΑΧ· συνεπώς, η ενίσχυση για το έτος 2000 θεωρείται ότι έχει εγκριθεί, συμπέρασμα που έχει ήδη διατυπωθεί στην από 19 Φεβρουαρίου 2003 απόφαση, με την οποία η Επιτροπή άνοιγε τη διαδικασία επίσημης διερεύνησης. Παρ' όλα αυτά, η Ισπανία δεν τήρησε την υποχρέωση να προβεί σε προηγούμενη κοινοποίηση για τα έτη 2001 και 2002, συμπέρασμα που έχει επίσης διατυπωθεί στην από 19 Φεβρουαρίου 2003 απόφαση. Κατά συνέπεια, οι ενισχύσεις που χορήγησε η Castilla y León κατά τα έτη 2001 και 2002, και οι οποίες εμφαίνονται στην από 5 Σεπτεμβρίου 2002 κοινοποίηση που απέστειλε η Ισπανία, πρέπει να θεωρηθούν ως μη κοινοποιημένες ενισχύσεις.

4.4. *Αξιολόγηση των ενισχύσεων E & A*

(51) Η Επιτροπή εξέτασε αυτά τα μέτρα ενίσχυσης υπό το φως του κοινοτικού πλαισίου για τις κρατικές ενισχύσεις έρευνας και ανάπτυξης. Για την περίοδο που καλύπτουν οι ενισχύσεις, το πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται στις ακόλουθες ανακοινώσεις της Επιτροπής: 96/C 45/06 της 17ης Φεβρουαρίου 1996, 98/C 48/02 της 13ης Φεβρουαρίου 1998 και 2002/C 111/03 της 8ης Μαΐου 2002.

(52) Πρόκειται για τις ακόλουθες ενισχύσεις: *(σε ευρώ)*

Φάκελος	Έτος	Επιχείρηση	Ενίσχυση
186/01	2001	Carbones de Arlanza SA	14 514,44
136/02	2002	Alto Bierzo SA	133 829,29

Οι ενισχύσεις για E & A που δόθηκαν από την τοπική κυβέρνηση της Castilla y León, και για τις οποίες έγινε ανοιχτός διαγωνισμός, αποσκοπούν σε διευκόλυνση της εξόρυξης άνθρακα με τις καλύτερες συνθήκες ασφάλειας και χωρίς να επηρεάζονται οι όροι του εμπορίου κατά τρόπο ώστε να βλάπτεται το κοινό συμφέρον.

(53) Τα έργα που χρηματοδοτήθηκαν αποσκοπούσαν στην πρόσκτηση νέων γνώσεων που θα χρησιμεύσουν στην ανάπτυξη νέων εξορυκτικών μεθόδων ή σε σημαντική βελτίωση των σημερινών. Τα έργα αυτά επελέγησαν γιατί θεωρήθηκε ότι θα μπορούσαν να συμβάλουν σε βελτίωση των τεχνικών, οργανωτικών ή επιστημονικών πτυχών της εξορυκτικής διεργασίας ή οποιασδήποτε συναφούς τεχνολογίας, καθώς και σε αναπροσαρμογή μιας διεργασίας ή τεχνολογίας και αύξηση της αποτελεσματικότητάς της. Το μέτρο αυτό δεν προοριζόταν για επιχορήγηση πειραματικών δοκιμών. Τα έργα αυτά θα διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην αναζήτηση νέων λύσεων. Πρόθεση των ισπανικών αρχών ήταν να ολοκληρωθούν ή να επιταχυνθούν οι αλλαγές αυτές, οι οποίες συμβάλλουν σημαντικά στην εκπλήρωση των στόχων της κυβέρνησης για αποτελεσματικότερη και ανταγωνιστικότερη βιομηχανία και οι οποίες δεν θα είχαν ολοκληρωθεί ούτε και εφαρμοστεί σε μεγάλη κλίμακα χωρίς την οικονομική συνδρομή της κυβέρνησης. Με βάση αυτές τις παρατηρήσεις, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προαναφερόμενες δραστηριότητες εμπίπτουν στον ορισμό της βιομηχανικής έρευνας του παραρτήματος I του κοινοτικού πλαισίου για τις κρατικές ενισχύσεις E & A. Τα τελικά αποτελέσματα αυτών των δραστηριοτήτων έρευνας θα χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη σχεδίων έργων για νέες ή αναπροσαρμοσμένες εξορυκτικές διεργασίες.

(54) Οι επιλέξιμες δαπάνες συμμορφώνονται προς τις δαπάνες που ορίζονται στο παράρτημα II του πλαισίου. Η ένταση της ενίσχυσης είναι χαμηλή, και στις δύο περιπτώσεις η ενίσχυση χορηγείται σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τα όρια που προβλέπονται στο πλαίσιο παράγραφος 5.

[1] ΕΕ L 303 της 13.11.1998, σ. 57.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο πλαίσιο παράγραφος 6, η ενίσχυση πρέπει να χρησιμεύσει ως κίνητρο ώστε οι εξορυκτικές επιχειρήσεις να αναλάβουν περισσότερες δραστηριότητες E & A, αλλά και ως κίνητρο για επιχειρήσεις οι οποίες ποτέ άλλοτε δεν είχαν αναλάβει τέτοιου τύπου δραστηριότητες. Καθώς δικαιούχοι είναι οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, η Επιτροπή θεωρεί, σύμφωνα και με το σημείο 6.4 του πλαισίου, ότι η ενίσχυση αποτελεί το αναγκαίο κίνητρο.

(55) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή πρέπει να οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι το καθεστώς ενισχύσεων για E & A συμμορφώνεται με τα προαναφερόμενο πλαίσιο.

4.5. *Αξιολόγηση των ενισχύσεων για προστασία του περιβάλλοντος*

(56) Η Επιτροπή εξετάζει αυτού του τύπου τις ενισχύσεις με βάση τις κοινοτικές κατευθυντήριες που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις για προστασία του περιβάλλοντος.

(57) Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που παρουσίασε η Ισπανία, η Επιτροπή θεωρεί ότι το καθεστώς ενισχύσεων φιλοδοξεί, μεταξύ άλλων, να βοηθήσει τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις να προσαρμοστούν προς τα νέα κοινοτικά πρότυπα επί τρία έτη μετά την έγκριση νέων δεσμευτικών κοινοτικών προτύπων· αποσκοπεί επίσης σε ενθάρρυνση των επενδύσεων ελλείψει δεσμευτικών κοινοτικών προτύπων και σε ενθάρρυνση επενδύσεων για τις ανάγκες προσαρμογής προς εθνικά πρότυπα αυστηρότερα από τα ισχύοντα κοινοτικά. Το καθεστώς επιτρέπει αυτήν την ενίσχυση μέχρι ποσοστού 15 % μεικτό των επιλέξιμων δαπανών, πράγμα που ανταποκρίνεται προς τις κατευθυντήριες. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εν λόγω επενδύσεις συμφωνούν με το σημείο E.1.6 των κατευθυντηρίων. Αναφορικά με τη ρύπανση των υδάτινων πόρων, οι επενδύσεις είναι απαραίτητες ώστε να ελέγχεται η κυκλοφορία υδάτων που προέρχονται από εγκαταλελειμμένα ορυχεία. Σκοπός αυτών των επενδύσεων είναι, μεταξύ άλλων, ο έλεγχος του υδροφόρου ορίζοντα, η αποφυγή πλημμυρών και η συμβολή στην ακίνδυνη κυκλοφορία υδάτων προερχόμενων από ορυχεία. Τα ύδατα αυτά πρέπει να ανταποκρίνονται στις ποιοτικά πρότυπα που προβλέπει η ισπανική νομοθεσία. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, στον ορισμό των δαπανών που μπορεί να επιλεγούν για χρηματοδότηση σε συσχέτιση με επενδύσεις, προβλέπεται να συνυπολογίζονται για τον καθαρό υπολογισμό της ενίσχυσης τα οφέλη που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της επένδυσης. Το στοιχείο αυτό συμφωνεί με το σημείο 37 των κατευθυντηρίων. Σύμφωνα με το σημείο 38 των κατευθυντηρίων, για τις επιλέξιμες δαπάνες συνεκτιμάται η μέγιστη δυνητική αξία των ζωνών που αποκαθίστανται. Σε ό,τι αφορά την αποκατάσταση των ανθρακωρυχείων, οι επιλέξιμες δαπάνες περιορίζονται στο κόστος της εκμετάλλευσης (συμπεριλαμβάνονται προσωπικό, υλικά, απόσβεση μηχανικού εξοπλισμού για την αποτροπή της έκλυσης αερίων και υγρών από υπόγειες εγκαταστάσεις εξόρυξης, για την πρόληψη της πρόσβασης σε επικίνδυνα ανθρακωρυχεία και της ρύπανσης των υδάτινων πόρων, τέλος για την ποιοτική αποκατάσταση των αποβλήτων που προκύπτουν). Με την έννοια αυτή, το καθεστώς είναι σύμφωνο προς το σημείο 36 των κατευθυντηρίων.

(58) Οι ακόλουθες ενισχύσεις που δόθηκαν από την Castilla y León

(σε ευρώ)

Φάκελος	Έτος	Επιχείρηση	Ενίσχυση
17/01	2001	MSP.	580 027,42
477/01	2001	Mina la Sierra	5 395,65
607.1/01	2001	Carbones San Isidro y María	8 106,12
17/02	2002	MSP.	136 450,88

αφορούν την περιβαλλοντική αποκατάσταση επιφανειακών ανθρακωρυχείων και, στην περίπτωση του φακέλου 607.1/01, την επένδυση σε σταθμό μετασχηματισμού και σε γραμμή μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος.

(59) Αφού εξέτασε τις πληροφορίες που έθεσε στη διάθεσή της η ισπανική πλευρά, η Επιτροπή θεωρεί ότι παρεμβάσεις εκ μέρους επιχειρήσεων στην κατεύθυνση εξυγίανσης ζημιών του περιβάλλοντος, μέσω της εξυγίανσης μολυσμένων βιομηχανικών εγκαταστάσεων μπορούν να υπαχθούν στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω οδηγιών. Η περιβαλλοντική αποκατάσταση και το κόστος της αναφέρονται σε προβλήματα του παρελθόντος. Ως αποτέλεσμα της εγκατάλειψης των εξορυκτικών δραστηριοτήτων, τα νερά των ορυχείων θα ξεχειλίσουν. Λόγω της δομής του εδάφους και των διαφόρων ρευμάτων, σε πολλές περιπτώσεις δεν είναι σαφές από ποιο ορυχείο προέρχονται τα νερά που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο το περιβάλλον και τα οποία πρέπει να τεθούν υπό έλεγχο. Κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατόν να εντοπιστεί ο υπαίτιος της ρύπανσης. Εξάλλου, συμβαίνει συχνά τα ορυχεία να αλλάζουν ιδιοκτήτη ή πάλι να μην υπάρχουν πλέον. Γι' αυτό πιστεύει η Επιτροπή ότι δεν μπορεί να επιβαρύνει με την οικονομική ευθύνη τις επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται σήμερα τα ορυχεία. Έτσι λοιπόν, σ' αυτές τις περιπτώσεις το καθεστώς της ενίσχυσης για την κάλυψη των δαπανών αποκατάστασης των ορυχείων συνάδει με τις κατευθυντήριες.

(60) Οι ακόλουθες ενισχύσεις που δόθηκαν από την Castilla y León

(σε ευρώ)

Φάκελος	Έτος	Επιχείρηση	Ενίσχυση
137/01	2001	Alto Bierzo, SA	93 825,20
237/01	2001	Antracitas de Arlanza	9 916,70
607.2/01	2001	Carbones San Isidro y María	8 119,04
1147/01	2001	Coto Minero del Sil	60 101,21
2117.1/01	2001	Unión Minera del Norte	55 934,56
2117.2/01	2001	Unión Minera del Norte	136 506,80
27/02	2002	Hullera Vasco Leonesa	292 504,00
137/02	2002	Alto Bierzo, SA	15 879,22
1147.1/02	2002	Coto Minero del Sil	68 582,02
1147.2/02	2002	Coto Minero del Sil	47 856,86

αφορούν εργασίες αποκατάστασης ή ασφάλειας από απόβλητα ανθρακωρυχείου, προστασίας της κοίτης των ποταμών, καθώς και ανάκτηση εκτάσεων στα πέριξ παλαιών ορυχείων. Σε σχέση με τις παραπάνω περιπτώσεις, η Επιτροπή πιστεύει επίσης η περιβαλλοντική υποβάθμιση προβλήθηκε στη διάρκεια πολλών ετών, ότι δεν υπήρχαν πρότυπα αποκατάστασης ή ακόμη ότι οι υπεύθυνοι δεν μπορούν να εντοπιστούν με βεβαιότητα. Πιστεύει συνεπώς η Επιτροπή ότι δεν είναι δυνατόν να επωμιστούν το κόστος οι προαναφερόμενες επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται σήμερα τα ορυχεία. Με βάση το σημείο 38 των κατευθυντηρίων, η ένταση των ενισχύσεων δεν υπερβαίνει το 100 % των επιλέξιμων δαπανών και δεν περιλαμβάνει το 15 % του συνολικού ύψους των εργασιών. Οι επιλέξιμες δαπάνες ισοδυναμούν προς το κόστος των εργασιών μετά την αφαίρεση της αύξησης της αξίας του εδάφους.

(61) Οι ακόλουθες ενισχύσεις που δόθηκαν από την Castilla y León

(σε ευρώ)

Φάκελος	Έτος	Επιχείρηση	Ενίσχυση
2111.1/01	2001	Unión Minera del Norte	109 569,31
2111.2/01	2001	Unión Minera del Norte	230 183,55
2111.3/01	2001	Unión Minera del Norte	121 656,87
2111.4/01	2001	Unión Minera del Norte	303 840,71
2111.5/01	2001	Unión Minera del Norte	306 940,49
891/02	2002	Campomanes Hermanos	89 232,00
2111.1/02	2002	Unión Minera del Norte	35 526,45
2111.2/02	2002	Unión Minera del Norte	75 452,05
2111.4/02	2002	Unión Minera del Norte	118 602,83
2111.5/02	2002	Unión Minera del Norte	205 304,23
2111.6/02	2002	Unión Minera del Norte	248 210,85
2111.7/02	2002	Unión Minera del Norte	626 746,00
211.1/02	2002	Viloria Hermanos SA	87 880,00
211.2/02	2002	Viloria Hermanos SA	87 880,00

μολονότι κοινοποιήθηκαν εκ μέρους της ισπανικής πλευράς ως ενισχύσεις προοριζόμενες για την κάλυψη έκτακτων επιβαρύνσεων που ήταν αποτέλεσμα της αναδιάρθρωσης [άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1407/2002], προορίζονται κυρίως για τις ανάγκες προστασίας του περιβάλλοντος, αφού έχουν στόχο την ανάκτηση του εδάφους στην επιφάνεια των ανθρακωρυχείων και την κατεδάφιση πάγιων εγκαταστάσεων της επιφάνειας για την επανόρθωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε εγκαταλελειμμένα ανθρακωρυχεία. Την εποχή που υλοποιούνταν αυτές οι εργασίες δεν υπήρχαν πρότυπα σχετικά με την αποκατάσταση θιγόμενων εγκαταστάσεων.

(62) Η Επιτροπή κρίνει ότι ο ειδικός χαρακτήρας του κλάδου της εξόρυξης λαμβάνει ως δεδομένο ότι μεγάλο μέρος της σημερινής ρύπανσης που προξενείται από αέρια και νερά προερχόμενα από ορυχεία ή από μπάζα συσσωρευμένα στους εξωτερικούς χώρους, προέρχεται από δραστηριότητες του παρελθόντος. Συνεπώς, στις περισσότερες περιπτώσεις, το ζήτημα είναι να θεραπευτούν οι επιπτώσεις παλαιότερων εξορυκτικών εργασιών. Η ενίσχυση πρέπει να συσχετιστεί με παλαιότερες δαπάνες και δεν είναι δυνατόν να εντοπιστεί με βεβαιότητα ο υπεύθυνος για τη ρύπανση. Συνεπώς, η ενίσχυση προορίζεται για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος στα πέριξ των ανθρακωρυχείων. Η επιβάρυνση της ποιότητας του εδάφους, καθώς και των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, καλύπτεται από το πεδίο εφαρμογής των κατευθυντηρίων. Η ένταση των ενισχύσεων δεν υπερβαίνει το 100 % των επιλέξιμων δαπανών και δεν περιλαμβάνει το 15 % του συνολικού ύψους των εργασιών. Οι επιλέξιμες δαπάνες, που ισοδυναμούν με το κόστος των εργασιών μειωμένο κατά την αύξηση της αξίας του εδάφους, επίσης συνάδουν με τις κατευθυντήριες.

(63) Με βάση τα προηγούμενα, και αφού εξέτασε τα στοιχεία που έθεσε στην διάθεσή της η ισπανική πλευρά, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το καθεστώς της ενίσχυσης για την προστασία του περιβάλλοντος είναι σύμφωνο με τις προαναφερόμενες κοινοτικές κατευθυντήριες.

4.6. *Αξιολόγηση της ενίσχυσης για την κατάρτιση ανθρακωρύχων*

(64) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1407/2002 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της βιομηχανίας του άνθρακα, και ιδίως την παράγραφο 1 του άρθρου 3 και την αιτιολογική σκέψη 21, προϋπόθεση της ενίσχυσης για την κατάρτιση είναι να χορηγείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τα κριτήρια που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τέτοιου είδους ενισχύσεις. Συνεπώς, η Επιτροπή προχώρησε σε εκτίμηση της συμβατότητας των μέτρων αυτών με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις για κατάρτιση. Η ισπανική πλευρά είχε την υποχρέωση να κοινοποιήσει τα μέτρα αυτά διότι οι προϋποθέσεις εξαιρέσεων από την υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης οι προβλεπόμενες στον κανονισμό δεν έχουν εφαρμογή για κρατικές ενισχύσεις υπέρ της βιομηχανίας του άνθρακα.

(65) Αναφορικά με τις ενισχύσεις που ακολουθούν

(σε ευρώ)

Φάκελος	Έτος	Επιχείρηση	Ενίσχυση
183/01	2001	Carbones de Arlanza SA	6 436,84
453/01	2001	Mina Adelina SA	4 376,33
473/01	2001	Mina la Sierra SA	6 565,49
1353/01	2001	Minas de Valdeloso SL	7 867,25

αφού εξέτασε τα στοιχεία που έθεσε στη διάθεσή της η Ισπανία, και λαμβάνοντας υπόψη τη διαβεβαίωση της ισπανικής πλευράς ότι οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης οι προβλεπόμενες στο άρθρο 4 είχαν τηρηθεί κατά την εφαρμογή του καθεστώτος, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κρίνει ότι τα μέτρα ενίσχυσης για την κατάρτιση ανθρακωρύχων που εφαρμόστηκαν από την αυτόνομη κοινότητα Castilla y León δεν θα προκαλέσουν στρέβλωση του ανταγωνισμού και ότι μπορούν να εγκριθούν με βάση τον προαναφερόμενο κανονισμό. Με την έννοια αυτή, το καθεστώς περιέχει παραπομπή στον κανονισμό αυτό.

4.6. *Αξιολόγηση της ενίσχυσης για την ασφάλεια στα ανθρακωρυχεία*

(66) Αφού εξέτασε την ενίσχυση και τα στοιχεία που έθεσε στη διάθεσή της η ισπανική πλευρά, η Επιτροπή κρίνει ότι η ενίσχυση αυτή πρέπει να αξιολογηθεί με βάση τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1407/2002 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της βιομηχανίας του άνθρακα.

(67) Οι ακόλουθες ενισχύσεις που δόθηκαν από την Castilla y León

(σε ευρώ)

Φάκελος	Έτος	Επιχείρηση	Ενίσχυση
182/01	2001	Carbones de Arlanza SA	39 630,74
452/01	2001	Mina Adelina SA	23 991,44
472/01	2001	Mina La Sierra SA	12 020,24
502/01	2001	Minex, SA	120 202,42
602,1/01-LE	2001	Carb. San Isidro y María	30 050,61
602.3/01 PA	2001	Carb. San Isidro y María	13 044,13
1352/01	2001	Minas de Valdeloso SL	35 520,76
452/02	2002	Mina Adelina SA	16 224,00
502/02	2002	Minex SA	64 835,64
1142/02	2002	Coto Minero del Sil	383 920,19

αναφέρονται στις δαπάνες που πρέπει να επωμιστούν οι επιχειρήσεις για να βελτιώσουν τις συνθήκες ασφάλειας και υγιεινής. Οι δαπάνες αυτές δεν συνδέονται με την τρέχουσα παραγωγή και προορίζονται για επενδύσεις σε ομάδες και εργασίες εξόρυξης. Με την έννοια αυτή, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα ποσά που δόθηκαν δεν υπερβαίνουν τις δαπάνες των εργασιών για ασφάλεια, και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα μέτρα αυτά είναι σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού και με το σημείο 1 στοιχείο ζ) του παραρτήματος σε ό,τι αφορά τον ορισμό των δαπανών στους οποίους αναφέρεται το άρθρο 7. Με αυτό ως αφετηρία, η Επιτροπή οδηγείται στο συμπέρασμα ότι η ενίσχυση για την ασφάλεια στα ανθρακωρυχεία είναι σύμφωνη με τον κανονισμό.

5. **Συμπεράσματα**

Η Επιτροπή πρέπει να συμπεράνει ότι η Ισπανία προχώρησε παράνομα στη χορήγηση των ενισχύσεων για την έρευνα και ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος, την κατάρτιση ανθρακωρύχων και την ασφάλεια στα ανθρακωρυχεία, που προορίζονταν για επιχειρήσεις της βιομηχανίας του άνθρακα στην αυτόνομη κοινότητα Castilla y León κατά τα έτη 2001 και 2002, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης. Εντούτοις, αφού εξέτασε τα μέτρα και τα στοιχεία που παρουσίασε η ισπανική πλευρά, η Επιτροπή,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το καθεστώς ενισχύσεων για έρευνα και ανάπτυξη, προστασία του περιβάλλοντος, κατάρτιση ανθρακωρύχων και ασφάλεια στα ανθρακωρυχεία που εφαρμόστηκε από την Ισπανία προς όφελος επιχειρήσεων εξόρυξης άνθρακα στην αυτόνομη κοινότητα Castilla y León κατά τα έτη 2001 και 2002, με βάση τις από 19 Δεκεμβρίου 2000 και 19 Δεκεμβρίου 2001 αποφάσεις του τοπικού Υπουργείου Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού της αυτόνομης κυβέρνησης οι οποίες διέπουν την παραχώρηση κινήτρων, συμβιβάζεται με την κοινή αγορά κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 87 παράγραφος 3 της συνθήκης.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο της Ισπανίας.

Βρυξέλλες, 30 Μαρτίου 2004.

Για την Επιτροπή
Loyola DE PALACIO
Αντιπρόεδρος